

Magasin fra Kirkens Bymisjon 3/2005

bymisjon

www.bymisjon.no

Blant vanlige folk

side 8-9

Men størst av alt er kjærligheten

Sommertid er ferietid. Et halvår med mange hyggelige jubileumsbegivenheter ligger bak oss. Det er all grunn til å fylles med takknemlighet for alle som har gått foran og for alle som i dag kontinuerlig bidrar til å gjøre organisasjonen livskraftig og sterk. I disse dager gjøres de siste forberedelsene for årets Hudøy-sesong. Ca 1300 barn reiser snart til denne vakre øya for å oppleve noen flotte sommeruker. Det er grunn til å prioritere det forebyggende arbeidet. Alle gode opplevelser og minner er med på å prege livene våre og hjelper oss til å takle det som ligger foran.

Sommertid er også ensomhet og isolasjon. Vi vet at mange også gruer seg til sommertiden. Ikke alle har råd til å dra på ferie. Det blir tomt i naboleiligheten og ingen kommer på besøk. Det er ingen selvfølge at ferietiden er en god periode. Vanskelige familierelasjoner kan forsterkes og nederlag blir synlige. Det trengs hjertevarme og større raushet i vårt samfunn også om sommeren. Det går an å vise oppmerksomhet gjennom en invitasjon til grilling i hagen eller en prat med en tigger i byen. Mange av våre virksomheter er heldigvis kreative og oppfinnsomme når det gjelder sommeraktiviteter og små ferietilbud. Det kan være en dagsreise til Sverige, en sommerutflukt til Hovedøya eller en tur i Frognerparken.

Sommertid er også festivaler og opplevelser. Hver sommer markeres og feires "Skeive dager" i mange land. Hvert år den samme uka inviterer også et av landene i Europa til EuroPride – en europeisk festival som setter homofiles livssituasjon i fokus gjennom kunst, kultur, seminarer, parade og en rekke andre aktiviteter. I år er EuroPride lagt til Oslo. Kirkens Bymisjon vil også være med både gjennom "stille rom" på festival-plassen (Rådhusplassen) og i paraden lørdag 25.juni. Vi vil gå under parolen "Men størst av alt er kjærligheten". Bymisjonen har kontinuerlig kontakt og samarbeid med homofile og lesbiske og deres forskjellige organisasjoner. Det er viktig og ønskelig at vi som organisasjon deltar i solidaritetsparaden.

Bymisjonen ønsker å være en organisasjon som er i stand til å se. Se den enkelte, se og avsløre strukturer og holdninger som hindrer livsutfoldelse og livsglede. Derfor vil arbeidet vårt ha mange slags uttrykk. Noe av arbeidet preges av tjenester som skjer mer i det skjulte, hjemmebesøk, sjelesorgsamtaler eller møteplasser som få vet om. Andre ganger synliggjøres det gjennom regelmessige arrangementer, faste åpningstider og med tydelig behandling- og omsorgsrammer. Av og til brukes parade og festivalspråket. Alt er like viktig – for det handler om å gi den enkelte respekt og verdighet.

God sommer!

Helen Bjørnøy
generalsekretær

BYMISJON

Informasjonsblad for Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo
Tollbugata 3,
0152 Oslo
Telefon 22 36 55 00

Redaktør:
Per Frogner

Journalist:
Margrethe Høydalsvik

Layout:
IhCom, Torstein Ihle
Jorunn Waaler

Foto forsida:
Per Frogner

Hjemmeside:
www.bymisjon.no

E-post:
firmapost@skbo.no

Trykk:
Glomvik trykkeri

Opplag:
45 000

NIK-kontrollerte
innsamlingskonti:
Post- og bankgiro 105
eller 7011 05 18

kirkens bymisjon

100 120 130 140 150 ÅR 30 20 10

Feiringen fortsetter

Kirkens Bymisjons jubileumsår er snart halvveis. Fortsatt er det mye å glede seg til i feiringen av 150-årsjubileet.

15. august: Jubileumsbok

I forbindelse med Kirkens Bymisjon jubileum kommer jubileumsboka ført i pennen av journalist og forfatter Dag Kullerud. Han har fått frie tøyler i Bymisjonens arkiver, og i forhold til hva han så skal ta med. Dette blir ikke en ordinær historiebok. Med en ny tilnærming vil boken gi deg en dypere innsikt og tanker om utviklingen og hvorfor Bymisjonen er slik den er i dag. Boken utgis på Aschehoug fakta.

Avhengighets

Norge feirer i år sine 100 år som uavhengig nasjon. Samtidig samler frivillighetsNorge seg bak den nyskrevne "Avhengighetserklæringen".

På selve avhengighetsdagen 7. juni undertegnet 54 små og store frivillige organisasjoner en syv punktts erklæring og overrakte den til statsminister Kjell Magne Bondevik på Eidsvolls plass foran Stortinget. Erklæringen er et verdidokument som uttrykker verdiene vi mener vi fortsatt er avhengige av for å leve i og utvikle et felles velferds-samfunn. Organisasjonen 07-06-05 har vært sentrale i utformingen av dokumentet som nå skal brukes som et inspirasjonsverktøy i organisasjonsNorge.

- Det frivillige og verdibaserte engasjementet er en forutsetning for demokratiet, sa generalsekretær Helen Bjørnøy da erklæringen ble offentliggjort.

Dette er verdier for velferdsstatens framtid. De handler om menneskeverdet, om troen på det gode og at vi ikke klarer oss uten avhengighet. Det gjelder både i ressursforvaltning, personlig omsorg og delaktighet i samfunnslivet.

21. august: Diakoniens dag

I alle bymisjonsbyene markeres 150-års jubileet med gudstjenester på diakoniens dag.. Kirkens Bymisjons er en av landets eldste diakonale institusjoner, og er en del av Den norske Kirke. I Trondheim markeres dagen i Nidarosdomen.

27. august: Folkemøter

I forbindelse med Stortingsvalget 2005 blir det folkemøter i bymisjonsbyene. Politikere utfordres på velferdssamfunnets utvikling. Publikum får anledning til å stille spørsmål.

27. august: Gatefesten "RAUS" – for Gud og hvermann

Kirkens Bymisjon markerer sine 150 år med gatefest midt på Stortorget i Oslo. Les mer om dette på innsamlingssidene.

31. august: Fagseminar: Rettferdighet

Det andre fagseminaret i jubileumsåret er lagt til kulturbåten Innvik. Vardeteateret vil delta med skuespill. Andre deltagere er Tone Fløtten (forsker Fafo), Marte Nilsen(Attac)og Børre Arnøy (daglig leder av Bymisjonsenteret i Tøyenkirken) Mer informasjon vil komme på: www.bymisjonen.no/fagseminarer

September: Filmuke

I samarbeid med Cinemateket i Filmens Hus i Oslo, planlegges filmprogram i september. Tema: Byen- og menneskers møte med det offentlige rom.

November: Fagseminar: Fellesskap

Som det tredje fagseminaret i rekken arrangeres fagseminar om verdien fellesskap. For mer informasjon se: www.bymisjonen.no/fagseminarer

27. november og 4. desember Adventkonserter i Gamle Logen

Kirkens Bymisjons adventskonserter i Gamle Logen vil være en del av jubileumsprogrammet. Med utdrag fra kjente operaer og andre sanger løftes vi inn i adventstiden.

erklæringen

Elisabeth Molander fra 07-06-05 og Tord Haugstvedt fra Kirkens Bymisjon er initiativtakere til kanskje verdens første avhengighetserklæring.

Avhengighetserklæring

7. juni 2005 er det 100 år siden Norge fikk sin uavhengighet fra Sverige. På en dag da uavhengighet får stor oppmerksomhet, vil vi markere at vi også er avhengige av en rekke verdier, og av hverandre. Vi, de undergjennede organisasjonene, forplikter oss til å styrke og bringe videre disse verdiene i form av samarbeid med andre, i åpne møtetrykninger og gjennom konkrete tiltak.

Vi er avhengige av moder jord. Alle har vi behov for en løvende jord. Vår sårbare klode er avhengig av at hver enkelt tenker gjennom måten vi handler på, slik at jorden holdes fruktbar og i balanse.

Vi er avhengige av fellesskapet. Alle har vi behov for å være en del av helheten, og høre til i et mangfoldig samfunn bygd på solidaritet og fellesskap. Den enkelte krygnet avhenger av at det finnes et fellesskap der mange tar ansvar, og der det er tillit og gjensidighet.

Vi er avhengige av trygghet. Alle har vi behov for en havn. Et trygt og godt hjem, mat på bordet og hjelp når vi blir syke gir oss gode rammer om tilværelsen.

Vi er avhengige av anerkjennelse. Alle har vi den samme verdi. Vi har behov for å bli møtt med respekt som de vi er. Både med våre gode og mindre gode sider. Vi har behov for å gi og få gjennom meningsfulle oppgaver som utfordrer og utvikler oss med de intellektuelle, kunstneriske, etiske og åndelige evner som ligger i alle mennesker.

Vi er avhengige av beskyttelse. Alle har vi behov for et vern mot overgrep. Det finnes regler som beskytter menneskers verdighet i fred og i krig. Vi er alle avhengige av at disse reglene følges.

Vi er avhengige av ytring. Alle har vi behov for å ytre oss. Gjennom uttalelse, lek og ytringer kan vi beholde tryktheten, undringen og utvikle sanser og sette våre liv i en større sammenheng.

Vi er avhengige av tid. Alle har vi behov for stillhet, ro og ettertanke for å kunne tenke og ta de beste valgene for oss selv og samfunnet. For å kunne vise hverandre hjertelighet og medmenneskelighet trenger vi tid.

Vi er avhengige av hverandre og alle har vi behov for kjærlighet. Omsorg og verdier som gir oss og samfunnet retning. **Det gir håp for de store utfordringene vi står overfor, og trygghet om at Sammen kan vi få det til!**

Familieterapi med ny vri

Hva gjør man når 5-åringen eksploderer daglig ved middagsbordet, lugger og slår ved konfrontasjoner, og må bestikkes med godteri hver kveld? Når hele familien har sovet dårlig i ukesvis, og nervene er tynnslitte, hva da?

Hege Wærner og Helene Byhring Fosheim ved Forus, Kirkens Bymisjons senter for barn og unge, er i ferd med å utforske metoden til den amerikanske professoren i barnpsykologi, Carolyn Webster-Stratton. Behandlingsprogrammet "De utrolige årene" skal hjelpe foreldre som har barn i alderen 3-8 år med adferdsproblemer til å skape sterkere fellesskap i familien. Gjennom 12 uker skal foreldrene kurses i hvordan de kan oppnå en sterkere nærhet til barna sine gjennom lek og positiv forsterkning av barnas gode sider. Ros vektlegges fremfor forbud og straffemetoder, og rollespill som imiterer dagligdagse situasjoner er en viktig del av kurset.

- Foreldrene får i oppgave å leke minst 10-15 minutter med barna sine hver dag. Vi oppmuntrer dem til å la barna styre leken, for slik å kunne bygge opp en god allianse med ungene, påpeker Wærner og Fosheim. Når samholdet styrkes, blir det lettere å kommunisere rundt de vanskelige situasjonene. I noen situasjoner kan det også være hensiktsmessig å ha skjemaer over god oppførsel, og systematisk belønne denne ved hjelp av klistremerker o.l. For å få innblikk i hvordan dette fungerer for den enkelte familie, følger vi opp kursdeltakerne gjennom telefonsamtaler.

"De utrolige årene" er anbefalt av det Amerikanske justisdepartementet som kriminalitetsforebyggende program for barn. I Norge finansieres programmet av Sosial- og Helsedirektoratet. Willy Tore Mørch, professor i psykologi

ved universitetet i Tromsø, er leder for implementeringssekretariatet for programmet, og i Tromsø er resultatstudier av behandlingsmetoden allerede i gang. Målet er at alle de sentrale kommunesentrene i Norge skal kunne tilby ulike kursvarianter innen 5 år.

I Oslo kan Wærner og Fosheim i Forus anses som pionerer, og de synes det er veldig spennende å få være med på noe nytt. Tilbakemeldinger fra foreldre som deltar på kurset deres har vært gode.

- Vi bruker evalueringsskjema hver uke, og allerede etter fire uker har vi fått svært positiv tilbakemelding fra noen av foreldrene. De opplever at de lærer mye om seg selv ved å måtte se seg selv utenfra, og ved å måtte øve seg i å gi og ta imot ros. Dette har gitt gode resultater for den samlede familien. For mange kan dette være starten på et liv med mer positivitet, og uten daglige konflikter

Foreløpig tilbyr Wærner og Fosheim kurs utelukkende til familier som bor ved Nanna Maries hjem, Kirkens Bymisjons eget familiesenter. Men de er spent på å følge utviklingen når programmet til "De utrolige årene" etter hvert blir tilbudt over hele landet.

- Dette programmet er noe alle foreldre med barn under 10 år vil kunne profitte på. Selv i såkalte velfungerende familier er det mye å tjene på å bli flinkere til å gi og ta imot ros. For å tydeliggjøre dette poenget bruker vi blant annet et bilde av en sparegris i kurset vårt. Den kan fylles med gode investeringer som kos og støtte, og fungerer som en slags bank-konto for positive følelser. Slike enkle illustrasjoner kan hjelpe oss til å vektlegge ting som burde være selvfølgelig, men som lett forsvinner i en travel hverdag, avslutter de.

av Birgitte Hanssen

Lek er en viktig del av den nye familieterapimetoden "De utrolige årene". Prosjektmedarbeiderne Helene Byhring Fosheim og Hege Wærner prøver ut metoden...

Gartnerløkka blir nettverkshus

I midten av mai flyttet Oslo Røde Kors og Kirkens Bymisjon tre av sine prosjekter inn i samme hus i Urtegata 50 på Grønland. – Med samarbeidsprosjektet ønsker vi å skape viktige nettverk for barn og unge, forteller avdelingsdirektør Kjell Erik Øie i Kirkens Bymisjon.

I løpet av noen hektiske måneder har det gamle huset fra 1800-tallet blitt forvandlet fra kontorbygg til trivelige lokaler for voksne og barn. Her skal Myrsnipa, MARTE og SAFIR dele lokaler på tvers av organisasjonstilhørighet. MARTE er Røde Kors sitt prosjekt for eneforsørgere og barn, mens Bymisjonens Myrsnipa legger til rette for samvær mellom foreldre og barn som av ulike grunner ikke bor sammen (se egen omtale på s 6-7). Over lengre tid har Bymisjonen og Røde Kors i Oslo samarbeidet gjennom SAFIR, som jobber med å mobilisere til frivillig innsats for kvinner og menn som har levd en tilværelse som rusavhengige.

– Gjennom SAFIR har vi høstet gode og verdifulle erfaringer som vi nå kan bygge videre på, sier Kjell Erik. Han blir supplert av Randi Hammerstrøm i Oslo Røde Kors som understreker at til tross for at vi til en viss grad har ulikt verdigrunnlag, står man likevel sammen om å kjempe for at hvert enkelt menneske skal bli sett og respektert.

Kjell Erik forteller at en ønsker å utnytte huset maksimalt med den gode synergieffekten en kan oppnå fra de ulike prosjektene. – Det føles riktig at nettopp Røde Kors og Kirkens Bymisjon i Oslo overtar huset, som er kjent

- Vi har et ønske om at Gartnerløkka skal bli et blomstrende hus med stor aktivitet, sier Randi Hammerstrøm og Kjell Erik Øie. Huset har fått navnet Gartnerløkka på grunn av sin opprinnelse som gartnerbolig og den lille parken som ligger bak huset.

som "menneskerettighetshuset". Tidligere har organisasjoner som Amnesty International Norge, Helsingforskomiteen og Norske PEN hatt kontorlokaler der, og nå vil Røde Kors og Bymisjonen fortsette kampen for enkeltpersonenes rettigheter i samfunnet. Dette huset har sjel, sier avdelingsdirektør i Kirkens Bymisjon, Kjell Erik Øie.

Les mer om Gartnerløkka på www.bymisjon.no/gartnerlokka

av Margrethe Høydalsvik

Myrsnipa

– Det er knyttet utfordringer til møter mellom foreldre og barn som har vært adskilt over lengre tid, eller som kun treffes et par timer. Formålet med Myrsnipa er å gi trygge og gode rammer for samvær, sier daglig leder Bjørnar Henrik Bakker.

Myrsnipa holder til i en stor og hyggelig villa ved St. Hanshaugen i Oslo, og utgjør et viktig møte-sted for foreldre som har barn under barnevernets omsorg, men som ikke har noe sted å være for å gjennomføre samværsretten. Myrsnipa legger til rette for, og har ansvaret under dette samværet. Prosjektet blir drevet av Kirkens Bymisjon i Oslo, og mottar driftsstøtte fra Helse og rehabilitering ut neste år.

Da Myrsnipa startet i 2002 var det på bakgrunn av at 70 prosent av kvinnene som var tilknyttet Natthjemmet, som er Bymisjonens overnattings- og omsorgstilbud for kvinner med tilhørighet i rus- og prostitusjonsmiljøet i Oslo, hadde barn de sjeldent så. Kvinnene hadde mistet omsorgen for barna sine, men fikk ved hjelp av Myrsnipa trygge og gode rammer for å kunne møte barna sine. Senere ble prosjektet utvidet til å gjelde andre barn som også måtte ha tilsynstjeneste tilstede.

- Når foreldre og barn møtes etter en lengre tid med adskillelse, er situasjonen ofte litt nervøs og spent. Min rolle og oppgave er å finne på noe som kan lette situasjonen. Ofte opplever vi at bare det å se en film sammen, lage mat på kjøkkenet eller grille i hagen kan være aktiviteter som letter den ellers ansente stemningen, forteller Bjørnar.

Mange av foreldrene ønsker å ta igjen den tapte tiden med å gjøre "alt" når de først ser barna sine igjen, som å gå på McDonalds, vandre i parker, shoppe og se en film på kino. Dette blir veldig hektisk når en kun har to til seks timer for samværet. De fleste har to timer, og da er det best

- I fjor koordinerte Myrsnipa 248 samvær med 35 forskjellige barn, forteller daglig leder Bjørnar Henrik Bakker. Han ser frem til å utvide tilbudet til også å gjelde barn av foreldre som soner fengselsstraff.

å konsentrere seg om én aktivitet hvor en finner roen sammen.

- Vi erfarer at alle ønsker å være gode foreldre, og vil det beste for barna sine - det er bare ikke alle som har nok erfaring med hvordan gjøre det. Vi ønsker å trygge situasjonen, og vær tilgjengelig for både barna og de voksne under et slikt samvær. Ofte sitter jeg i stuen ved siden av med fritt innsyn i samværsstuen. På denne måten er jeg tilgjengelig ved behov, og kan bidra til å støtte opp dersom noe skulle oppstå, forteller Bjørnar og understreker at det ikke er Myrsnipas rolle å drive terapi. Myrsnipa har som mål å se begge parter syn. - Når vi må velge mellom foreldrenes interesser og barnets interesser, vil alltid barnets komme først, sier Bjørnar.

Verdifulle samvær

Bjørnar har med seg Bymisjonens grunnverdier i sitt daglige virke på Myrsnipa. Uttrykket "Ingen er bare det du ser" blir tydelig her. Selv om en forelder sliter med problemer som gjør at de har mistet omsorgen for barna i en periode, kan de

være gode og omsorgsfulle foreldre for barna sine på sin egen måte. Foreldrene er viktige for barna, og det betyr uendelig mye for barna å høre mamma eller pappa si at de er glad i en, vektlegger Bjørnar.

I fjor var det 248 samvær arrangert av Myrsnipa, med 35 forskjellige barn fordelt på 23 jenter og 12 gutter. Dette gjorde at 15 forskjellige mødre og 14 fedre fikk møte barna sine i trygge rammer. Mens barna er fra 4 måneder til 14 år, er foreldrene i aldersgruppen fra 19 til 45 år.

Samværstjeneste for alle

Når et møte mellom foreldre og barn skal finne sted, er det mange mennesker og instanser som kan være involvert. Tidspunkt skal passe for Myrsnipa, saksbehandler, fosterforeldre/-hjem, mor/far, og i enkelte tilfeller også tolk og politi. - I de situasjonene hvor det er fare for at forelder ikke dukker opp til avtalt tid, eller ikke møter opp i det hele, må vi skjerme de minste barna slik at de ikke blir skuffet. Enkelte ganger vet ikke barna at de skal til samvær før forelder har kommet

Å bake muffins, sjokoladecake eller boller av poser med ferdige blandinger, er en fin ting å gjøre sammen. Vi har også en stor samling med barnefilmer som kan være hyggelig å se sammen med mamma eller pappa. Favorittene for tiden er Kaptein Sabeltann og Shrek.

til Myrsnipa og er nykter. Skuffelsen er ofte stor når mamma eller pappa ikke kommer når de skal møtes, og dette ønsker vi til en viss grad å skjerme barnet fra, sier Bjørnar.

I utgangspunktet er det barneverntjensten som legger føringer, men barnas og foreldrenes ønsker blir også ivaretatt. De fleste samværene skjer i Myrsnipas lokaler, men noen ganger skjer samværet på McDonalds eller andre steder i byen. Primært ønsker vi å samle fokuset rundt noen få, men gode aktiviteter hvor barna kan slappe av og leke fritt. Det er gjerne under lek at barna blir trygge nok til å kunne stille spørsmål til forelderen om vanskelige tema. Foreldrene til barna hos Myrsnipa er rusmisbrukere, personer med psykiske problemer eller foreldre i sterk konflikt. Derfor er det viktig at barna får komme med sine spørsmål.

- Er samværstjenesten for alle uavhengig av hvor for foreldrene har blitt fratatt barna?

- I utgangspunktet ja. Dersom barna ønsker å møte foreldrene sine prøver vi å legge til rette for dette på en god måte. Ønsket må komme fra barnet selv, men i vanskelige og kompliserte saker er det barneverntjenesten som avgjør om samvær skal settes i gang.

Barn av foreldre i fengsel

Myrsnipa er nå i en fase hvor de vil satse, blant annet gjennom å leie seg inn i prosjektet på Gartnerløkka. Der skal også Marte og SAFIR inn, hvor sistnevnte er et samarbeidsprosjekt mellom Røde Kors og Kirkens Bymisjon. De ønsker å tilsette en person i 50 prosent stilling i september, med muligheter for å utvide stillingen.

- Når vi nå skal starte opp på Gartnerløkka, vil vi fokusere på barn som har foreldre i fengsel. Samværene barna har med foreldrene sine i

fengslene er ofte ikke så gode som de kunne vært, nettopp på grunn av omstendighetene. Det er ikke psykisk sunt for et barn å møte pappa eller mamma i fengselet hvor det meste er hardt og avskrekkende. Barna trenger andre trygge og normale rammer for sine møter, og må ikke straffes for at foreldrene har begått kriminelle handlinger, sier Bjørnar.

- Hva med sikkerheten dersom foreldrene skal tas ut av fengslet og komme til dere for samvær med sine barn?

- Sikkerheten skal fengselet ivareta også utenfor fengslets vegger. Fengselsbetjenter i sivil skal være med og sikre situasjonen. I Sverige har det i flere år vært et tilsvarende prosjekt som heter Bryggen, og prosjektet der har hatt stor suksess.

Sterkt engasjert

Bjørnar H. Bakker er født og oppvokst i Fredrikstad, og har sin utdanning fra Diakonhjemmets høgskolesenter. I ni år har han vært tilknyttet Kirkens Bymisjon der han startet som frivillig hos Kirkens SOS. I løpet av disse årene har han jobbet både på Møtstedet, kafeen for rusavhengige, og Heggeli barnehjem. Selv har han i 2,5 år vært fosterfar til en gutt som snart fyller 18 år. – Jeg angrer ikke en dag. I løpet av disse årene har jeg lært utrolig mye. Nå skal foster"sønnen" snart flytte på hybel, og jeg gleder meg til å følge ham videre i livet som fosterfar, smiler Bjørnar H. Bakker som ser frem til videre drift for Myrsnipa.

av Margrethe Høydalsvik

Navnet til Myrsnipa er hentet fra Asbjørnsen og Moes eventyrer om "Hver synes best om sine barn", og er et møtsted for foreldre og barn. Prosjektet startet i 2002. I perioden 2004-2007 er prosjektet sikret finansiering fra Helse og rehabilitering, mens det etter dette skal være selvfinansiert.

Målgruppen er foreldre som har barn under barnevernets omsorg, men som ikke har noe sted å være for å gjennomføre samværsretten.

Daglig leder er Bjørnar Henrik Bakker, e-post: post@myrsnipa.net
Les mer om Myrsnipa på: www.bymisjon.no/myrsnipa.

Klart for ny Hudøysommer

I år, som i fjor og som i mange år før er det Hudøysommer. I år har 1.392 barn fått tilbud om plass på Hudøy. Av disse skal flesteparten på ordinære leire fra 2. klasse til 7 klasse. I tillegg arrangeres det en leir for 8. og 9.klasse jenter, en "jobbe-leir" for 10.klasse jenter og en spesialleir. I fjor ble det for første gang arrangert en sommerleir i samarbeid med PMV (Primær medisinsk verksted). Også i år reiser det en gruppe fra det somaliske og det pakistanske miljøet på sommerferie til Hudøy.

Hudøy er i tillegg blitt utstyrt med tolv nye seilbåter og en sjekte. Det blir nok mange timer på sjøen takket være Oslo Sanitetskvinner.

Ekstratilbud på andre siden av fjorden

Som et prøveprosjekt i år har administrasjonen på Hudøy sagt seg villig til å ta over et feriehus for jenter drevet av Dameforeningen OK, ("Olav Kyrre") hus-truer til frimurere.

De har drevet feriekoloni på Solaasen i Hvitsten siden 1932. Solaasen er en gammel skolestue, bygget på slutten av 1800-tallet. Det er plass til 16 jenter på hver leir. Tomta er på ca. 2,5 mål og ligger flott til opp fra sjøen, men med full utsikt over fjorden og alle skip som går inn og ut Oslofjorden. Hudøy har fått sitt anneks...

Helle Suseg

kirkens bymisjon

150 ÅR

Kirsten Eeg Tilbake blant gatas folk

En del vil sikkert føle behov for å krysse gata i det man nærmer seg den stumpe av Skippergata der Møtestedet ligger. Ikke bare er det fullt av folk på fortauet. De færreste av de ti-tjue menneskene som befinner seg der, står helt oppreist.

– Det er helt vanlige folk, sier kvinnen som står i døråpningen. Dessuten gjelder røykeloven også her, så de må ut...

Møtestedet oppsøkes av folk som ikke har all verdens, og som av en eller annen grunn har falt utenfor det gode selskap. I en treseters sofa sover en mann på skrå. Like ved disken sitter tre gjester med hodet på bordet. Ellers er lokalet fylt med våkne og pratende Oslo-borgere, og en rolig og god stemning. Noen av gjestene er sløret i blikket, men altså helt vanlige, alle sammen. Folk.

Hun heter Kirsten. Med etternavnet Eeg, og er en av flere som bemanner Møtestedet.

- Se på den gjengen der borte, sier hun og peker mot hjørnet av Skippergata og Tollbugata. Der står seks-sju kvinner i en flokk og venter på kunder.

- Triste greier! Det kunne vært meg, filosoferer hun. Men livet har fart snilt med meg. Hun mistenker at de på gatehjørnet har tyngre og mer uvanlige livs-historier å fortelle.

- Jeg mener at noen av oss har vært heldige. Det er ikke vi som har valgt foreldrene våre. Det er ikke rusmisbrukerne som har valgt sine livsvilkår. De grunnleggende tingene har vi fått i gave.

Kafélokalet, med navnet Møtestedet festet på vinduene, er møblert med brune bord og stoler. Mot en vegg står en like brun bokhylle med noen bøker i, og noen spill. Ved et bord sitter et par av gjestene og blar i dagens aviser. De fleste spiser

En sosionom er også god ved vaffeljernet...

Kirsten Eeg. Med smil og kaffe som arbeidsverktøy.

mat eller noe som ser ut som en god isdessert. Middagen koster ti kroner, slik at de fleste har råd til et godt måltid. Folk går inn og ut i ett sett.

Tenner lys

En krok er forbeholdt lys. Telysholdere er montert i etasjer mot en sort plate, laget av innsatte ved Oslo Fengsel. Hver arbeidsdag starter med lys-tenning for de som jobber her. Så kommer det flere folk inn fra gata og tenner sine.

- Det skjer jo en del ting her. Men vold, trusler, kjøp, salg og bruk av rusmidler fører til noen dagers utestengning. Ulovligheter. Det aksepterer vi selvfølgelig ikke. Kommer politiet og spør etter en med brun genser som

Kirsten og en av hennes mange venner i kafeen: Hans Christian Aandahl.

har ranet en gammel dame i Tollbugata, så sier vi fra. Det er utrolig mye politi her. Skippergata må være den tryggeste gata i byen, resonnerer hun.

- Jeg beundrer og berømmer politiet for det arbeidet de gjør. De er utrolig dyktige i vanskelige situasjoner.

Selv jobber hun som en av flere på Møtstedet. Den eldste av dem. Et "kvalitetskvinnfolk!", bemerket en av de yngre som holder oversikt over kafelokalet.

- Det er en styrke at vi er både yngre og eldre, mener kvinnen som bare så vidt har rundet seksti.

- Jeg kan få kontakt med en del av gjestene som de yngre ikke så lett får kontakt med. Og omvendt.

Som når en dame kommer på skakke over gulvet, på vei ut etter et toalettbesøk. Rusen setter sitt tydelige preg på henne.

- Nå må du komme deg ut i frisk luft!, sier Kirsten, omtrent som om det var barnet hennes som hadde sittet for lenge foran TV.

Fra barnsben av

Hun ble oppdratt til å nedkjempe verdens urettferdighet. I et solid arbeiderpartihjem lærte hun å være opp-tatt av de svake, forteller hun. Da hun grodde til, føyde hun til et kristent livssyn, og dermed lå alt til rette for en usedvanlig lang arbeidsdag i Bymisjonen. Den har til nå vart i mer enn førti år etter starten som praksisstudent ved Larkollen hjem for uartige piger i 1964.

Men, det var til byen hun ville, og fikk jobb ved sosialbygget for kvinner i Møllergata 43. Kvinnene der gjorde

inntrykk på henne, og fikk tankene i sving.

- Det var en ung vakker kvinne, på min alder den gangen – rundt 22 år. Arbeidsledig. Så sier jeg, "Er du sikker på at jeg ikke skal skaffe deg en jobb". Hun så på meg med store øyne, og sa: "Men, du Kirsten, vet du ikke at jeg tjener mer på en natt enn du gjør på en måned. Tror du jeg er helt dum?" Da tenkte jeg; "Hva er det jeg holder på med. Hva kan jeg gjøre for å forstå drivkraften i dette. Er det så enkelt at det bare handler om penger? Enkle svar på sammensatte spørsmål om uvanlige livshistorier blir lite troverdige. Jeg slutter aldri å undre og forundre meg.

Headhundet

61-åringen kan fortelle at det har vært en naturlig overgang fra den ene til den andre jobbene og utfordringene har kommet til henne. Først som

menighetssekretær, så sosialkurator for kvinner i Oslo, for narkomane på Hov i Land, videre til et spesielt bofellesskap med rusmisbrukere i Tunes vei i Oslo, det såkalte T5. Etter det, læring ved Diakonhjemmets sosialhøyskole, og lederoppgaver i barnevernet i Drammen. Leder for Bymisjons-senteret i Tøyenkirken siste halvdel av nittiåra.

- For det første var Bymisjons-senteret en kirke for hjemløse, både fysisk hjemløse og mennesker som følte seg åndelig hjemløse, mennesker på leting etter et inkluderende kirkelig og sosialt fellesskap. En kirke i det mest flerkulturelle nabolaget i Oslo. Vi hadde mange aktiviteter mot den gruppen. Så var det gateprest-tjenesten som var synlige ute i byen. Alt i alt en ganske krevende kombinasjon.

Siden var hun prosjektleder i Oslo Kommune for kvalitetsheving i barnevernet, og fra januar 2003; sosialkonsulent på Møtstedet. Tilbake igjen på gata.

- Jeg tenker ikke å legge inn årene. Jeg har en fagutdanning og en livserfaring som kanskje gjestene og de yngre som jobber her kan gjøre seg nytte av. Mange av gjestene på Møtstedet uttrykker at de kjenner seg langt nede, ikke bare av rusmisbruket med av hele sin livssituasjon. Mange sier de er trette. De er sårbare. Det kan gå lang tid før de føler seg trygge og kan møte blikket vårt. Fordi de er utrygge og mistenksomme på mennesker. Mange har så mange skuffelser og nederlag bak seg. Møtstedet er konkret omsorg, et veltillaget måltid, servert ved bordet, vennlighet, hjelp til kontakt med helse og sosialapparatet, et lys tent i stillhet, et smil, et blick. Vi har sett deg.

Kirsten Eeg fra en tidligere fase i sitt bymisjonsengasjement. (Foto fra Kirkens Bymisjons arkiv)

Verdier og fag

Kirsten Eeg satt i mange år i styret i Kirkens Bymisjon i Oslo, og ble til slutt styreleder for alt sammen. Hva er det som gjør at hun har brukt så mange år av sitt liv på Kirkens Bymisjon?

- Det er fire ting, tror jeg: Bymisjonen formulerer og praktiserer Gudstroen på en inkluderende måte. Vi var en av de første kristne organisasjonene som ønsket homofile velkommen også som prester.

Bymisjonen er faglig i god forstand. Man bygger på kunnskap og erfaring. Bymisjonen er verdibevist, et brudd med den verdinøytraliteten som preget 70 og 80 års sosiale arbeid. Dessuten prioriteres arbeide med de behovene man til en hver tid ser i samfunnet.

Jeg er stolt av å være en del av en organisasjon som ser at alle er skapt som de verdifulle menneskene de er.

Nå er det sånn at enkelte brukere også har villet trå til for henne i gitte situasjoner, om ikke helt på en måte hun selv foretrekker. Som da hun skulle parkere utenfor Møtstedet, på motsatt side av gata.

- Jeg stoppet og skulle rygge inn, og dunket rett inn i en bil som kom bak. Sjøføren ble sinna og brølte høyt. Så var det en av våre gjester som satt på trappa og kokte heroin. Han kviknet til av ståket, bare forlot alt sammen og kom bort. En stor og muskuløs fyr. Han la armene rundt skuldrene mine og sa "Dø! Vil du jeg skal ta meg a'n?"

"Takk for omsorgen! Men, jeg klarer å ordne opp i dette selv", svarte jeg.

Biskop for hele Oslo

- Det er viktig at vi ikke fremstår som moralistenes høyborg. Det er klart at vi som kristne mennesker har en forpliktelse – ikke bare for vår neste, men for menneskene i sin helhet, sier vår nye biskop i Oslo, Ole Christian M. Kvarme.

Det er i vakre og stille omgivelser vi møter biskopen for en times samtale på hans kontor på Grønland. Her kan han fra sitt vindu hvile blikket på ruinene fra Olavs-klosteret fra tidlig 1200-tallet.

- Hvilke drømmer har du for byen og den tiden du sitter som biskop her?

- Jeg opplever det best å kunne drømme sammen med andre. Derfor kan jeg gjøre meg mange tanker om byen, men for å kunne drømme tanker som er gode må jeg kunne kjenne virkeligheten.

- Vi har nettopp feiret pinse, og min drøm for byen er på sett og vis en pinsedrøm hvor språk- og kulturbarrierene brytes ned slik vi kan lese om i Apostlenes gjerninger. Selv om Oslo er en god storby, føler jeg likevel at det fremdeles er en lang vei å gå for å nå dybden. Det er mye lidelse i byen. Har vi alt til felles? Deler vi det vi har og deler vi lidelsen – så har vi dybde. Bredden gjenspeiler seg i kultur og språk. En drøm for kirken vår er at den skal gjenspeile kultur mangfoldet i samfunnet. Vi kan lære mye av Den katolske kirken når det gjelder å inkludere for mangfold.

Jeg tenker at som kirke er det viktig at vi vet hvor vi henter kraften til dette fra. Det handler om at bønnens ånd gjennom vitnesbyrd, Guds kjærlighet i Jesus Kristus, skal leves ut.

- Det er også viktig at vi ikke fremstår som moralistenes høyborg. Det er klart at vi som kristne mennesker har en forpliktelse – ikke bare for vår neste, men for menneskene i sin helhet. Som kirke skal vi inneha en frigjørende kraft – langt utover det politiske. Guds frelse og kraft i Jesu navn skal bli tydelig for enkeltmenneskene.

- Hvor langt inn i den samfunnspolitiske debatten ønsker du å gå for å tale menneskeverdets side?

- Jeg er ikke biskop for å være en politisk aktør, men jeg regner med at det vil komme situasjoner der jeg av hensyn til evangeliet om Jesus Kristus og menneskeverdet, vil finne det naturlig å være på banen også i det offentlige rom. Vi må som kirke tilstrebe en sterk grad av tydelighet når vi uttaler oss. Likevel er det som ligger aller dypest evangeliets frigjørende kraft i Jesus Kristus. Det er kjernen, og det er viktig at det også formidles.

- Hva betyr diakoni for deg – i praksis?

- Da jeg selv var prest i Haifa i Israel var det diakonale element helt sentralt. Jeg ble kjent med Holocaust-ofre som lærte meg mye om livet. Jeg opplevde som misjonær at de midt i sin vonde hverdag var med på å gi meg glede.

Ole Christian M. Kvarme mottar hvite roser fra menigheten etter innsettelsesgudstjenesten i Oslo domkirke i april. (Foto: Oslo bispedømme)

Mens jeg var domprost i Oslo i 1996 til 1998 opplevde jeg mye tro. Stoffmisbrukere kom inn i kirka og søkte troen der, og dette var sterkt å oppleve. I Fredrikstad møter jeg ofte når jeg er ute på mine spaserturer, slitne og utslåtte mennesker, hvor jeg opplever at samtalene og fellesskapet med dem er uendelig rikt. Den kristne diakonien hvor alle trenger hverandre, og alle sammen har noe å gi, er viktig. Derfor har jeg i tiden min i Borg vært opptatt av en hel kirke - et diakonalt fellesskap.

- Samtidig er det ikke alle prestene som kan delta fullt ut i dette diakonale fellesskapet ...?

- Jeg er opptatt av at det skal være rom for de homofile med deres identitet i kirken. Jeg har respekt for de valg de gjør, men jeg kan ikke se bort fra den veiledningen Jesus gir når det gjelder samliv. Og da kommer ikke de homofile i en særstilling.

- Er det mulig for deg å gå i "tenkeboksen" med hensyn til homofilisaken?

- Jeg har måttet jobbe med disse sakene kontinuerlig siden jeg ble biskop og lenge før den tid. Jeg har ikke planer om å endre syn på homofilisaken. Det som fremfor alt er viktig er å stå i en levende samtale hvor Guds ord og Guds kjærlighet bærer oss.

- Da du ble innsatt som biskop i Oslo hadde det møtt opp en gruppe som markerte sin uenighet med deg i nettopp denne saken. Du sa at du gjerne ønsket å være i dialog.

- Ja, jeg mener at det er viktig å bygge relasjoner. Jeg har allerede bevisst tatt kontakt med representanter for byens liv. Etter prosessen som har vært med bispedinasjonen, har jeg invitert enkelte homofile til møte, ikke som

Etter syv år som biskop i Borg, er nå Kvarme biskop for bispedømmet som omfatter Oslo, Asker og Bærum.

representanter for organisasjoner, men som enkeltpersoner.

- Føler du at du kjenner byen og dens virkelighet?

- Vår storby er en ganske sammensatt by. Jeg har levd lenge i en storby som er enda mer sammensatt og komplisert enn Oslo, nemlig i Jerusalem. Når jeg nå er biskop i Oslo bispedømme er jeg opptatt av å få en kjennskap til byen og dets mangfold. Først og fremst er det kontakten med menighetene og lokalsamfunnet som jeg ønsker å knytte nær kontakt med, men også de miljøene og organisasjonene som er opptatt av byen. Dette spenner fra Kirkens Bymisjon til miljøorganisasjoner, til de fremmedkulturelle, muslimer, jøder. Og dette vet jeg; det er bare én måte å bli kjent med byen på – og

OLE CHRISTIAN MÆLEN KVARME

Født: 11. november 1948 i Molde, oppvokst i Trondheim.

Aktuell som:

Hadde sin første arbeidsdag som biskop i Oslo 14. mai i år.

Bakgrunn:

Teologisk utdanning fra Menighetsfakultet i Oslo. Har også hebraisk mellomfag fra Universitetet i Oslo og studier i rabbinisme og judaistikk fra Göttingen i Tyskland og Jerusalem. Bibeloversetter ved Det Norske Bibelselskap i 1973. Misjonsprest for Den Norske Israelsmisjon 1976-81, med bosted i Haifa i Israel. Generalsekretær i Det norske bibelselskap 1986-96. Mellom 1996 og 1998 var han domprost i Oslo domkirke. I 1998 ble han utnevnt til biskop i Borg, en stilling han hadde inntil han 11. mars i år ble utnevnt til biskop i Oslo.

det er å gå ute blant menneskene. Jeg har vandret mye i Skippergata, eller "Skipperplata" som det nå har utviklet seg til, og områdene rundt. Men jeg ønsker også å kunne bli bedre kjent med gatas virkelighet sammen med noen som kjenner byens harde miljø bedre, slik som Kirkens Bymisjon.

- Jeg hadde som intensjon at jeg raskt skulle ha møte med Kirkens Bymisjon. Dere gjør et viktig arbeid i byen, sier Kvarme og understreker betydningen av kombinasjonen "kirke", "misjon" og "by". - Jeg kommer fra et bispedømme, Borg, hvor vi var med på å hjelpe frem bymisjonsvirksomheter i både Lillestrøm og Fredrikstad. Jeg ser hva deres arbeid betyr både for lokalsamfunnet og for kirkens nærvær. I bymiljøet og i menneskers liv.

- Dersom du får en fri og blank dag uten noen møter – hva ville du gjort da?

- Jeg er veldig glad i naturen og dens stillhet, så jeg hadde først på dagen tatt meg en spasertur rundt Sognsvann. Etterpå ville jeg reist til Grønland når det begynte å yre av liv. Der ville jeg spasere og oppleve mennesker som lever på tvers av kulturer. Jeg ville hørt livshistoriene de forteller. Dette er noe av det fineste en kan gjøre, mener jeg. Vi har mye å lære når det gjelder gjestfrihet fra disse miljøene. Da jeg var biskop i Borg møtte jeg muslimer som aldri før hadde vært i et norsk hjem. Vi må lære av disse miljøene og bli mer åpne og inkluderende. Til sist på denne åpne dagen, hadde jeg tatt meg en tur til Eika sammen med noen som kjenner miljøene der, gjerne Kirkens Bymisjon.

- Gir du vanligvis penger til byens tiggere?

- Ja, det gjør jeg. Nød er noe som en må være med å møte på både kort og lang sikt. Det minste en kan gjøre er å gi penger. Hva de bruker den hjelpen til, det setter jeg meg ikke til dommer over, sier biskop Ole Christian M. Kvarme.

av Margrethe Høydalsvik

Daglig leder Stein Roald Rognmo låser snart bymisjonen ut av Spireaveien hybelhus. Huset har gjort nytte for seg, sier han.

Her kan beboere skrive det de har på hjertet om Bymisjonens farvel til hybelhuset.

Ledelsen i viktig avviklingsmøte: Hva gjør vi for dem som fortsatt trenger oppfølging?

Når noe tar slutt

Spireaveien Hybelhus skal avvikles som bymisjonstiltak.

Bosituasjonen for de mest utsatte i Oslo er endret, det akutte behovet for et stort hybelhus er ikke lenger det samme.

- Noen ganger er det riktig at noe legges ned. Slik er Bymisjonens puls, sier daglig leder Stein Roald Rognmo.

Det gule hybelhuset ved Økern i Oslo ble overtatt av Kirkens Bymisjon etter en streng vinter mot slutten av 90-tallet. Nærmere 1000 personer i byen var henvist til dårlige hospitsløsninger. Til og med sivilforsvarets bomberom ble tatt i bruk. Et av Bymisjonens svar var huset med 67 små hybler. 14 av plassene har vært tilbudt personer med særlig behov for sosial oppfølging. Huset har vært bemannet på dagtid med to sosialfaglige stillinger, i tillegg til frivillige og sivilarbeidere. Mange har bodd der en kort periode, noen har slått seg ned. 350 personer har fått hjelp til bolig. 53 personer har fått sosial oppfølging. Nå går Kirkens Bymisjon nye veier i boligsatsingen, og overlater hybelhuset til nye eiere.

- Huset har gjort sin nytte, sier Stein Roald Rognmo fra det lille kontoret ved inngangen i hybelhuset. Rommet med skyveglass mot trappa har vært både kontor, vaktrom, viktig samta-

lested og kaffebar. Trappeoppgangen utenfor har vært som et lite kapell hver fredag med lystenning på en barkrakk...

Nå er han opptatt av å avvikle et bymisjonstilbud på en måte som styrker både beboere og bymisjon.

- Det er ikke negativt i seg selv å legge ned noe, sier den erfarne sosialarbeideren. Et slikt skifte gir enkeltmennesker her på huset en utfordring til å bli mer selvstendige. Det er utviklet et miljø på huset som vi tror vil leve videre. Folk forholder seg til hverandre, har lært hverandres navn, øvd seg i konfliktløsning. Det er etablert en ramme med vilje til godhet...

Noen har i dette huset for første gang hatt en adresse, egen nøkkel og håndterer en bolig.

- Er det likevel et tap for Bymisjonen og trekke seg ut av et stort bolighus?

- Det er ikke et nederlag. For vi har vunnet så mye, sier Rognmo. Ikke minst uvurderlig erfaring for videre boligsatsing. Vi ser at det er best for de fleste å bo i mindre bofellesskap. Vi ser at det er fullt mulig å drive sosial oppfølging med enkeltpersoner uten at vi selv forvalter og eier stor bygningsmasse. For Bymisjonen er dette en anledning til nyorientering og utvikling for å møte det skrikende behov for oppfølging. Over alt i byen er det folk som trenger bistand for å bo. Det gjelder orden, helse, ernæring, sosialt nettverk. Kanskje bør vi satse mer på ambulerende hjemmebaserte tjenester også for yngre folk? tenker Rognmo.

Han sitter likevel igjen med spørsmålet: Hva med de få på hybelhuset som ikke vil klare seg uten bymisjonskontakten? De som strever i egen bolig, men som likevel vil trenge noe permanent. Overgangen er spennende, og Bymisjon er flue på vegg i et kreativt og alvorlig møte der den lille staben på huset sammen med bymisjonsledelsen drøfter enkeltbeboere som vil trenge videre oppfølging. – En som nettopp har begynt i rusbehandling, og som trenger ro og stabilitet. Innvandrere med psykiske vansker og dårlig nettverk. En som alltid har bodd ute, men som her har klart å vende seg til et hjem...

Spireaveien hybelhus.

De er ikke mange, men de trenger hjelp. Ingen skal bare forlates. Kanskje kan de få nye botilbud i bymisjonssystemet? Kan noen av dem bo sammen? Oslo kommune blir fortsatt en viktig samarbeidspartner. "Fullt trøkk på videre oppfølging" er konklusjonen.

Ute i resepsjonen ligger en notisbok med kaffeflekker. Der kan beboerne skrive hva de mener om bymisjonens salg av huset. Noen forstår det og ser det som en utfordring, noen er skuffet – andre er sinte.

Et boligselskap forbereder seg på å overta huset. De har god kontakt med bymisjonsfolkene og ser gjerne at det sosiale miljøet på huset følges opp med kaffebar i trappa og bilder i oppgangen. Ingen skal behøve å flytte som ikke ønsker det.

- Det blir et skifte, men "ingen begravelse i stillhet" når Kirkens Bymisjon trekker seg ut av Spireaveien smiler Stein Roald Rognmo. Det blir sommerfest med alle beboere som vanlig og skikkelig takk og farvel. Da er siste brosteinslystent i trappa, og et bymisjonskapittel avsluttet. Men boligsatsingen fortsetter.

av Per Frogner

En hellig allianse

- Alt er produkter, og alle er vi konsumenter. Omtrent slik lyder tidens credo. Tydeligst kommer det til uttrykk på avisenes forsider og i fjernsynets konkurranse om seere. Litt mer kamuflert sniker det seg inn i politikernes retorikk når alt får sin prislapp, og alle offentlige tjenester skal "levere varene". Forvandling av tidligere statlige og kommunale institusjoner til aksjeselskaper og skoleverket til arena for internasjonal kunnskapskonkurranse er uttrykk for det samme. Til og med i den kirkelige debatt figurerer dette mantraet når man betrakter menigheter som bedrifter og Jesus som merkevare.

Tomme for tomme strammes en skrue et sted i en maskin som får pengedansen til å gå fortere og fortere. Vi har ingen Moses som kan komme ned fra fjellet og pulverisere gullkalven, og vi vet ikke helt hvor vi skal finne redskapene som kan senke det stadig høyere turtalet.

Men vi har i det minste noe. Noe som kan forvirre og bryte den kyniske logikken som får oss til å prøve å henge med i dansen. Noen vidunderlige, uregjerlige områder. Vi har toner og lyder, bilder og bevegelser, hvising og skrik som av og til får oss til å huske at vi er tenkende mennesker med verdighet og betydning. Vi har det vi litt høytidelig kaller kunst.

Kunsten kan forferde oss og forskrekket oss. Den kan også lindre og trøste. Den kan forandre oss. Men den taler bare til tenkende og følende personer. Ikke til lydige konsumenter.

Og så har vi evangeliet. Det er minst like forvirrende, tveetydig, ulogisk og hodeløst som mangt innen kunsten. Vi får aldri tak på det.

Derfor tror jeg på en allianse mellom kirken og kunsten i denne tid hvor markedskreftene er i fri utfoldelse. Jeg vet at mange innen kirken frykter for at menneskeverdet kan bli krenket når kynismen råder slik den gjør nå. Og jeg vet at den samme samvittigheten forvaltes av de fleste kunstnere.

En slik allianse innebærer ingen snobbisme. Det betyr ikke at kirkene skal gi rom bare til de smale sjangere som kan aksepteres av toneangivende kunstkritikere. Snarere handler det om en større åpenhet for mangfold. Mange artister og kunstnere i de fleste sjangere søker kirken som scene fordi det er et rom hvor man san-

ser med tro og alvor.

En slik allianse betyr heller ingen klam, ukritisk omfavelse av alle kunstnere fra kirkens side. Men den betyr at det er mulig å finne et grunnlag for å ta hverandre alvorlig på en helt annen måte enn før. Den betyr at kirken, dersom den møter kunstnere med respekt og tillit i en åpen dialog, også kan ha håp om å få tillit og endog nysgjerrighet tilbake.

Jeg tror en slik allianse er helt nødvendig. I en sammenfiltret verden betyr den religiøse dimensjonen mer enn mange hadde tenkt seg for et par årtier siden. Og denne dimensjonen forvaltes i vår verdensdel i dag i like stor grad av kunstnere som av kirken. Det snakkes ofte om kinoen og teateret som vår nye kirke. Kirken skal ikke la seg skremme inn i et skanseforsvar av en slik påstand. Den skal vite at det er mye sant i den, og stillferdig minne seg selv om at den kristne tradisjon inntil i dag har vært den kanskje sterkeste impuls det meste av vestlig kunst har fått med seg. Slik sett er både Ordet, bønnene og brødsbrytelsen ofte til stede på filmlerretet og på teaterscenen, selv om de har andre navn og forklædninger enn det vi gjenkjenner i gudstjenesten, og selv om de aldri kan erstatte et møte i kjøtt og blod mellom Gud og mennesker slik det skjer i messen.

Kirken skal også vite at mens kynismen og urettferdigheten vokser, øker behovet for at noen praktiserer den oldkirkelige termen diakoni. De mange rop om verdighet, respekt, rettferdighet og omsorg er ikke alltid like lette å oppfatte. Men de målbæres sterkere og mer nyanserikt av tegninger, installasjoner, fotografier, filmer, videoer, dans, graffiti, romaner, sanger, dikt, rap-tekster og teaterstykker enn av kirkens bønner og prekener. Også derfor er en allianse mellom kirken og kunsten nødvendig.

byVISJON & byMISJON

av Erik Hillestad
Daglig leder Kirkelig
Kulturverksted

Galleri med salg for rusomsorg

I Seilduksgata i Oslo er det åpnet et alternativt galleri. Kunstnere som Håkon Bleken, Frans Widerberg, Per Ung, Marilyn Amatruda og Zdenka Rusova, med flere, har bidratt til en unik utstilling hvor overskuddet går til Kirkens Bymisjon. Initiativtager og eier, Greta Kirkwood Andresen (28), kan endelig sove natten gjennom.

For mange søvnløse netter har det blitt den siste den tiden for å få alt ferdig til åpningen. Greta, som er utøvende fotokunstner, har skaffet sponsorer, lokale, hun har brukt egne midler for å skaffe utstyr og reise rundt på møter. Og hun har trommet sammen spennende norske kunstnere for endelig å få realisert drømmen om et alternativt galleri.

Ideen fra Skottland

"Spør ikke hva landet ditt kan gjøre for deg, men hva du kan gjøre for landet ditt" sier Greta bestemt og understreker dermed hver enkelts samfunnsansvar. Ideen til galleriet kom da hun besøkte The Third Step Gallery i Glasgow. Peter Howson, en av Skottlands mest anerkjente kunstnere, hadde valgt å nærme seg rusproblematikken gjennom visuell presentasjon. Responser fra gjester og rusbrukere var udelt positiv, og Greta ønsket å bidra i kampen mot rusbruk her i Norge på samme måte. Hun fikk full støtte fra en entusiastisk Howson som også er utstiller hos Kirkwood.no Gallery.

Å "se" det som er oversett

Greta er fotokunstner. Slik forklarer hun sin måte å se livet på: "Den tematikken jeg skildrer i mine egne fotografier, tar for seg tilsynelatende tilfeldige dagligdagse øyeblikk. Det kortvarige "eierforholdet" mellom mennesker og det offentlige rom, samt underbevissthetens forhold til fortid og nuet. Jeg spiller på grenselinjen av det "sporet" eller "merket" som er blitt balsamert gjennom vår påtatte virkelighet; "utseende", tro og dagligdagse assosiasjoner og observasjoner. For meg handler det om å observere omgivelsene, å kunne "se" det som ofte er oversett... og forsøke å finne pragmatiske løsninger for å hjelpe medmennesker. Derfor ønsket jeg å balansere kunst med helse- og sosialpolitiske spørsmål."

Visste du at...

- ... ingrediensene til hver oppskrift i kokeboka
- "Rett fra hjertet" ikke koster mer enn ca. 100 kroner?
- Boka får du kjøpt i bokhandelen eller hos oss.
- ... kaféen "Møtestedet" i Skippergata arrangerer kulturkvelder og konserter for gjestene?
- ... ca. 1.350 Oslo-barn hvert år reiser på ferie til Hudøy?

Greta Kirkwood Andresen foran et Frans Widerberg-bilde. Kunstneren har gitt bildet til inntekt for Kirkens Bymisjon

Midt på Grünerløkka: Kirkwood.no Gallery, med kunst til inntekt for Kirkens Bymisjon.

Uvurderlig, men tøff reise

Responser fra kunstnere, sponsorer og medmennesker har vært svært god, og Greta er overveldet over hvor raskt galleriet ble en realitet. "Det har vært en uvurderlig, men tøff reise" sier hun. Greta fremhever også samarbeidet med Kirkens Bymisjon – som på sin side er stolte og glade for å være en del av ideen og tanken med galleriet. Dersom galleriet genererer et overskudd, vil midlene gå direkte til behandlingen av rusbrukere. Du finner "The third step Oslo" i Seilduksgata 7, inngang Markveien – og på internett: www.Kirkwood.no

tekst: Merete Anker foto: Per Frogner

RAUS - for Gud og hvermann

Kirkens Bymisjon markerer sine 150 år i år. Vi inviterer derfor alle brukere, ansatte frivillige, givere, støttespillere og publikum til:

Gatefest lørdag 27. august 2005.

Klokken 13.00: Oppspill med diverse aktiviteter.

Klokken 15.00: Konsert med diverse artister

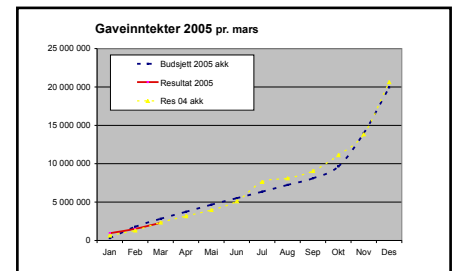
Bymisjonen ønsker å lage en fest for folk i byen, og å lage en arena for felleskap og opplevelser. Vi oppfordrer og utfordrer til raushet. Raushet ovenfor hverandre som mennesker. Ingen er bare det du ser, er et av Bymisjonens motto. Det er en utfordring i å se mennesker uavhengig av den enkeltes bakgrunn og livssituasjon. Vi vil minske avstander, bryte ned fordommer, spre kunnskaper og forståelse.

E-post - raskere, enklere og billigere

Flere og flere av våre givere har daglig tilgang til e-post. Dette gir oss mulighet til å blant annet sende takkebrev for gaver dere har gitt til Kirkens Bymisjon via e-post. Dette vil være enklere og billigere for oss, og vi vil spare mye porto. Vi vil derfor at flest mulig av dere sender oss informasjon om e-post adresse, slik av vi på sikt kan overføre en del av dialogen med dere via e-post. Vi vil derfor gjerne at dere sender melding om dette til vår adresse firmapost@skbo.no.

Vi vet i dag ikke når vi vil gå over til å bruke e-post, men vi trenger litt tid på oss til å få dette skikkelig på plass.

Gaver i 2005

Inntektene så langt i år er omtrent som vi har budsjettet, og litt bedre enn resultatet på samme tid i 2004.

Merete Anker, konsulent. Arbeider med Lys i Mørket, faste givere, minnegaver, anledningsgaver.

Merete.Anker@skbo.no

Telefon: 22 36 55 55

Henning Høiner, prosjektleder. Arbeider overfor næringslivet og med våre salgsprodukter.

Henning.Hoiner@skbo.no

Telefon: 22 36 55 35

Laila Hove, prosjektleder. Arbeider med interne rutiner, innsamlingsplaner og samarbeid med næringslivet.

Laila.Hove@skbo.no

Telefon: 22 36 55 29

Hans Jacob Torkildsen, innsamlingsleder. Arbeider med kampanjer og markeds-aktiviteter.

Hans.Jacob.Torkildsen@skbo.no

Telefon: 22 36 55 32

SVARSKJEMA «BYMISJON»

Jeg ønsker å bli **FAST GIVER** med kr:..... per: måned kvartal halvår år

Jeg vil betale gjennom: avtalegiro tilsendt giro

Ditt kontonummer ved avtalegiro (11 siffer):

Navn:

Adresse:

Postnr.:

Poststed:

Underskrift:

Givernummer (fylles ut av Kirkens Bymisjon)

Andre beskjeder til Kirkens Bymisjon:

Jeg ønsker ikke bladet "Bymisjon" tilsendt, men vil fortsette å være giver.

Jeg ønsker å få tilsendt informasjon om:

- Kirkens Bymisjon (verdidokument)
Fast givertjeneste - LYSGLIMT
- Anledningsgaver
Minnegaver
- Testamentariske gaver
- Annet:

Mottakers kontonummer:
7011 05 18593

Porto
er
betalt

Svarsending

Avtale nr. 140212/437 OMD

Kirkens Bymisjon

SENTRUM

0109 Oslo

Kirkens Bymisjons årsmelding for 2004

Store løft og ny erfaring

Hjerterom! Et rausere og varmere Norge. For at de som sliter tungt skal få en litt bedre hverdag. Slik var målene og visjonene for TV-aksjonen hjerterom som i 2004 ble tildelt Kirkens Bymisjon og Rådet for psykisk helse.

Aksjonen og dens budskap preget store deler av året for Bymisjonen i Oslo og var samtidig et uttrykk for arbeidet som daglig utføres i organisasjonen.

2004 var et år med store løft innen innsamling, profilering og offentlig markering. Vi fikk også ny konkurranseutsetting av virksomheter. I løpet av året var Kirkens Bymisjon også hyppig deltaker i samfunnsdebatt og drøfting av bla. utviklingen innen de offentlige helsereformene, fattigdomsutvikling og de synlige rus- og prostitusjonsmiljøene i Oslo sentrum.

- Vi ønsker å være en modig og tydelig aktør som taler mot urettferdighet og som er opptatt av å bidra slik at mennesker får gode livsvilkår. I dette arbeidet er det viktig for oss å også bidra til at enkeltmennesker og grupper gis mot, myndighet og mulighet til selv å gjøre noe med sin situasjon, sier generalsekretær Helen Bjørnøy i forordet til årsmeldingen for 2004.

Fra årsmeldingen

SKBOs årsrapport for 2004 viser også de viktigste resultatene på organisasjonens spesielle satsingsområder. Her er noen eksempler. To nye **boligprosjekter** er realisert med 18 nye boenheter, i tillegg til 46 nye omsorgsboliger ved Ammerudhjemmet. Blant Bymisjonens mange **møtesteder** hadde gatekafeen Møtestedet igjen rekord med 32000 besøk. TV-aksjonens mange tusen "gjestebud" var også viktige møter på tvers av grenser.

Flere nye **prosjekter** så dagens lys. "Lønn som fortjent" gir jobb på dagen til personer i rusmiljøet i Oslo sentrum. "Gatejuristen" er i gang med gratis retts hjelp for den samme gruppen. **Frivilligarbeidet** fikk et løft gjennom TV-aksjonen og et eget prosjekt "Frivillighetsflommen" fordelte oppgavene. Prosjektet Kultur for frivillighet, KUFF er et samarbeid på eldresektoren mellom Frelsesarmeen, Fransiskushjelpen og Bymisjonen.

Den **kirkelige satsingen** inneholdt bl.a økt arbeid med ritualer ved virksomhetene og tettere samarbeid med lokalmenigheter der Kirkens Bymisjon har institusjoner.

Kirkens Bymisjon i Oslo har ved årsskiftet ca 1200 ansatte og 1100 frivillige medarbeidere.

TV-aksjonen var et hovedinnslag i et begivenhetsrikt år for Kirkens Bymisjon i Oslo.

NOEN NØKKELTALL FOR KONSERNET STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO I 2004:

Sum driftsinntekter.....	570 mill
Sum driftskostnader.....	540 mill
Driftsresultat.....	30 mill
Resultat av finansposter.....	2 mill
Ordinært resultat før skatt.....	32 mill
Årsoverskudd.....	32 mill

Les hele årsrapporten for Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo på internett: www.bymisjon.no/oslo eller bestill årsmeldingsbrosjyren fra vårt hovedkontor, tlf. 02005. Her kan du også bestille fullstendig årsrapport med regnskap.

Europride:

Størst av alt er kjærligheten

17. juni – 27. juni: 2005 arrangeres Europride i Oslo. Europride er en europeisk festival som setter homofiles livssituasjon i fokus gjennom kunst, kultur, seminarer, parade, fester og en rekke andre aktiviteter. Kirkens Bymisjon vil delta med stand fra Aksept – senter for alle berørt av hiv, "stille rom" på festivalplassen (Rådhusplassen) og i paraden 25. juni.

- Det er fortsatt en lang vei å gå før homofile og lesbiske mottas med et fullverdig velkommen i kirkens arbeid, sier generalsekretær Helen Bjørnøy og oppfordrer alle til å delta i markeringen. Bymisjonsfolk samler seg under parolen: "Størst av alt er kjærligheten".

Sterk kvinne fra splittet land

Kvinner er de mest utsatte ofrene etter borgerkrigen, og de viktigste brikkene i fredsprosessen.

Dette var hovedbudskapet fra den somaliske kvinnelederen Maryam Yusuf da hun var Bymisjonens og andre organisasjoners gjest i vår.

På et seminar i Primærmedisinsk Verksted (Kirkens Bymisjon) ga hun dramatiske inntrykk fra Mogadishu i Somalia der det såkalte "Løvetannprosjektet" skal bygges opp for midler fra TV-aksjonen Hjerterom.

Maryam Yusuf.
Tydelig og erfaren kvinneleder fra et krigsherjet Somalia.

Hun har arbeidet som universitetslærer i jus, og er særlig opptatt av menneskerettigheter for kvinner som byggesteiner i fredsarbeidet. Det somaliske samfunnet er på mange måter falt sammen etter et tiår i krig. Nå er konstruktive prosesser på gang, og Yusuf viste på en myndig måte hvordan frivillige krefter og kvinne- og familienettverk kan bidra til demokrati og fred.

Yusuf er en modig og markert lederperson for organisasjonen COGWO i Mogadishu, der hun leder et viktig nettverksarbeid for å skape en bedre hverdag for krigsherjede innbyggere.

- 95 % av befolkningen sier at de er lei av krig og ønsker fred, men alt av nettverk og infrastruktur er borte. Hun forteller om det nitidige arbeidet som er i gang for å bygge ny tillit i landet, gjennom bla. et såkalt "IDMA"-prosjekt: (Investigate, documentation, monitoring, adress). Hun forbereder også rettsaker om overgrep for en kommende domstol i landet.

Yusuf og COGWO blir viktige samarbeidspartnere når det kvinnebaserte "Løvetannprosjektet" skal etableres i den krigsherjede hovedstaden Mogadishu. Samarbeidspartnere er også Kirkens Nødhjelp og Somalisk kvinnerforening i Oslo.

Joana og Towela – glade for verdifull erfaring og læring ved bla. Kirkens SOS i Oslo.

Utveksling Norge-Malawi

I et halvt år er de to malawiske kvinnene Joana Nkhata og Towela Nyika på utveksling i Norge, der de blant annet følger arbeidet i Kirkens SOS. Malawi regnes som et av verdens fattigste land. 85 % er kristne og de felleskirkelige utfordringene er store. Kvinnene skal være medarbeidere ved et nyopprettet sjelesorgsenter i hovedstaden Lilongwe. De største kirkesamfunnene i Malawi har gått sammen om å starte senteret for å gi sjelesorg og veiledning i møte med hiv/aids epidemien som herjer Malawi. De viktigste satsningsområdene i møte med hiv/aids i Malawi er informasjon, forebygging og beredskap i møte med menneskelig krise. Sjelesorgsenteret skal være et lett tilgjengelig senter som ikke minst retter seg mot arbeidet i den enkelte menighet. Kirkens SOS i Oslo er utfordret til å gi de to kvinnene utdanning i sjelesorg i møte med mennesker som trenger dem i Malawi.

Samarbeidet er godkjent som et Fredskorps-Senior-prosjekt, som innebærer utveksling av medarbeidere.

Kirkens Bymisjon medeier i Kirkelig Kulturverksted

Kirkens Bymisjon har gått inn som medeier i Kirkelig kulturverksted. Etter invitasjon fra den tidligere eieren Ascehoug forlag, overtok Kirkens Bymisjon en eierandel på 40 prosent. Kirkens Bymisjon blir eier av Kulturverkstedet sammen med det kirkelige "Opplysningsvesenets Fond" og Erik Hillestad, som også er daglig leder av selskapet.

I styre og ledelse i SKBO er det nå glede og forventning over at Kirkelig Kulturverksted er "tilbake" i Bymisjonen der det hadde sin spede begynnelse for mer enn 30 år siden. Håpet er at bymisjonens kulturarbeid kan styrkes gjennom det nye eierskapet, og at Kulturverkstedets aktivitet skal kunne utvikles.

- Vi har sammenfallende profil i tenkningen rundt kirke- og kulturutvikling og ser på Kirkelig Kulturverksted som en viktig brobygger som vi gleder oss til å videreutvikle, sier Helen Bjørnøy i Kirkens Bymisjon. (Se også s.13 med innlegg fra Erik Hillestad).

KIRKELIG kulturverksted

VELKOMMEN TIL GATEGUDSTJENESTE!

Hver søndag i sommer inviterer Kirkens Bymisjon til gategudstjenester på Jernbanetorget i Oslo.

Messen starter kl. 20.00.

Kaffe fra kl. 19.00.

Første gategudstjeneste er 26. juni.

Bymisjonens 150-årsjubileum markeres ved den siste gategudstjenesten i sommer; 21. august.

Det blir eget orkester, solister, lystenning og nattverdsmåltid hver gang.

Hagekonsert på Aksept

Også i år inviterer Aksept til gratis hagekonsert i sin store, gamle hage øverst på Grünerløkka. Tirsdag 21. juni kl. 18.00 åpner Aksept – senter for alle berørt av hiv, portene og inviterer til musikk, humor, akrobatikk og overraskelser i sommerlige omgivelser.

De som deltar er blant annet:

Simone, kjent som vokalist i gruppa D'Sound, vokalisten med den store stemmen, Jorun Erdal med vokale krumspring og svingende låter. Hun har med seg pianovirutosen Gisle Børge Styve, mest kjent fra musikkjetteleken "Beat for Beat" på NRK.

Robert Stoltenberg – alias blant annet Narvestad og Yngve Freiholt har varslet sitt tydelige nærvær under årets arrangement.

Programledere er skuespiller Geir Kvarme, og Kari Slaatsveen, munter og ordkjapp programleder fra uttallige radioprogram på NRK.

I tillegg til flotte artister og god musikk blir det informasjon om hva Aksept er og hva vi har å tilby. Det blir også salg av mat og drikke. Porten til hagen åpner kl. 18.00, programstart kl. 19.00. Det er gratis inngang og åpent for alle interesserte (ikke bare hiv-positive).

B-BLAD

På vår side

På denne siden viser bladet Bymisjon ord og uttrykk fra brukerne og gjestene ved de mange bymisjonstiltakene. Denne gangen møter vi en kunstner i kafeen Møtestedet, som er et tilbud til rus- og gatemiljøet i Oslo sentrum.

Den store hånda

Det står en skulptur i et hjørne av kafeen Møtestedet i Skippergata.

Når gjestene fra rusmiljøet nyter sitt måltid kan de kikke bort på en utstrakt hånd i bronse. I den store hånda står et menneske. Det balanserer så vidt det er...

Det er tydelig at skulpturen er laget av en kunstner. Det er billedhoggeren Tore Bjørn Skjølsvik som har formet den. Han er en kjent kunstner med synlige arbeider over hele landet. Det siste han signerte var "fotballspilleren" foran nye Ålesund stadion, der John Arne Rise er lett kjennelig i tilslaget... I samme by har han laget den iøynefallende "Sildekona" på brygga. Hans fisker- og sjømannskoner står i Kristiansund og Arendal. I Rendalen står Vesleblakken. Han har laget figurer av Oddvar Brå og Ingrid Kristiansen.

Skjølsvik var i en lang periode selv gjest i kafeen Møtestedet. Nå er han innom igjen, for å fortelle om skulpturen, og om seg selv. Han snakker lavmælt, men sikkert:

- Jeg var inne i en dyp depresjon. Jeg trengte hjelp hver dag. Jeg manglet noen å snakke med. Noen venner av meg anbefalte dette stedet, og jeg hadde stor glede av å gå hit. Her møtte jeg en jovial tone blant gjestene og gode ledere. Mange gode samtaler her hjalp meg videre.

I andre kafeer sitter folk pyntelig hver for seg. Her henvender folk seg til hverandre.

Skjølsvik har ikke selv hatt rusproblemer, men han trives med menneskene han møter her og hører gjerne på hva de sliter med.

- Hva uttrykker skulpturen din?

- Det er nok et slags selvportrett. En person som har mistet orienteringen og som forsøker å hente inn balansen igjen.

- Er det Guds hånd?

- Ja, men det ser ikke han som står i den.

Men den hånda er der likevel alltid...

På en vegg i samme lokale henger et maleri av kirkerommet i Oslo Domkirke. På bildet senker en varmrød bue seg ned over lysekronene. Det har han malt og gitt i gave til kafeen. – Det er slik jeg opplever skjønnheten i kirken. Rommet er en preken i seg selv. Jeg er ofte i Domkirken, sier kunstneren.

Han er glad for at skulptur og bilde har fått plass akkurat i denne kafeen. Dette er den eneste skulpturen han har utstilt midt i Oslo by der han bor og arbeider. Det er han stolt og glad for. Han synes håndfiguren også illustrerer det som skjer her: - Jeg er imponert over å se armer som tar imot når mennesker faller. Jeg tror menneskene her leser skulpturen godt, sier kunstner og kafegjest Tore Bjørn Skjølsvik.

tekst: Per Frogner foto: Stephen Folde